

NAF Informasjon

NORGES AUTOMOBIL-FORBUND

Storgaten 2 - Postboks 494 Sentrum, 0105 Oslo 1 - Tlf. (02) 34 14 00 - Telefax (02) 33 13 72

Kontakt for
ytterligere opplysninger:

24.11.93

Oslo

SALTET DIT PEPPER GROR ?

Om V E I S A L T I N G og

FREMKOMMELIGHET - SIKKERHET - MILJØ

Det blir stadig flere trafikanter som får erfare veisalt-
ingens konsekvenser. Meninger om og holdninger til salting
av veier, vil alltid bli både mange og varierte, avhengig
av hvor i vårt klimatisk kompliserte land man bor og ferdes

Selv om meningene kan være både mange og varierte, viser
intervjuundersøkelser foretatt både av Vegdirektoratet og
NAF, at syv av ti bilførere ikke ønsker veisalting. Det er
grunn til å anta at en undersøkelse blant andre trafikant-
grupper ville gi samme resultat grunnet den tilsmussing av
miljøet veisaltingen medfører.

Norges Naturvernforbund sier i en uttalelse vedrørende vei-
salting av hovedveier i Østlandsområdet, blant annet
følgende:

"Det er kommet meldinger om skade på vegetasjon langs
enkelte veistrekninger som følge av saltbruk. I Hedmark
er det nylig påvist døde bartrær nær saltet vei med høyt
innhold av natrium- og kloridioner i jordsmonnet. Veisalt
som forurensingsproblem er lite undersøkt her i landet,
men undersøkelser fra utlandet peker på at salting kan gi
betydelig forurensing av grunnvann og overflatevann nær
veien. Det er grunn til å se nærmere på saltets virkninger
på miljøet nær veiene. Søle fra veisalting gir uansett
skjemmende tilgrising av veimiljøet og er et trivsels-
problem."

Om mange av saltets miljøkonsekvenser er lite undersøkt,
er følgende konsekvenser av veisaltingen dokumentert:

- Økte rustangrep på både kjøretøy og andre metall-
konstruksjoner.
- Økte forvitringsskader på betongkonstruksjoner.
- Slitasjen på veidekket øker til omtrent det doble.

I følge det svenske veiinstituttet øker veisaltet rust-
hastigheten med 10 - 15 ganger. Her i landet er mer enn
300 bruer påført alvorlige skader grunnet salt som trenger
inn i betongen.

Når piggdekkslitasjen på veidekket øker så mye grunnet salting, er det først og fremst fordi saltingen medfører våt veibane som slites hurtigere enn tørr veibane.

I Teknisk Ukeblad nr. 39/92, hevdes følgende:
"Pigger og salt gir glatte veier". Dette begrunnes slik:

"Piggene forårsaker at det dannes "såpe" på veien ! Det skyldes veimyndighetenes ønske om å produsere en asfalt som står mot slitasjon fra piggene. Dette krever grovere stein som tilslag i asfaltmassen. For at dette tilslaget skal holdes fast i asfaltmatrisen, tilsettes kjemiske fuktmidler. Disse kjemikaliene forbedrer vedheften mellom steintilslaget og asfalten slik at ønsket resultat oppnås. Men - og det er et stor men - disse stoffene frigjøres når asfaltbelegget freses til pulver av piggene. Siden de har samme oppbygging som såpe, gir de en utilsiktet smøreffekt. Resultat: Et "såpeglatt" belegg når det kommer fuktighet til."

I samme artikkel får vi også svaret på hva som skjer når vi kjører fra en saltet vei inn på en snødekt sidevei:

"Salting gjør vondt verre !

Ved salting vil veibanen ofte holdes fuktig, selv under forhold som ellers ville gi tørr vei. Dette øker slitasjen på asfalten og frigjør ekstra mye av fuktmidlene. Saltet forårsaker dessuten at større mengder av såpene "saltes ut" på tilgjengelige flater enn om såpene var i fersksvannsløsninger. Dette merkes ikke umiddelbart. Men når en bil kommer fra en saltet vei ut på en snødekt sidevei, merkes det desto bedre i og med at veien plutselig blir "såpeglatt". Dette skyldes trolig at både ekstra mye asfalttilsatsmidler frigis på hovedveien, og at "trafikkfilmen" på dekket sveller mye i det saltfattige miljøet på sideveien. Dette gir god smøreeffekt i kontaktflatene mellom dekk og veibane.

Det kan derfor med rette sies at det er blitt såpeglatt, og denne effekten er størst på ren, fuktig nysnø ved nullføre. Da er det snø; samtidig som betingelsene for vannopptaket til trafikkfilmen på dekkene er stor."

Denne omtalte "trafikkfilmen" legger seg ikke bare på dekkene, men resulterer også i et seigt belegg på front-rute og lykteglass. Resultatet er en sterk reduksjon av både lys og sikt. Mange får dessuten en falsk trygghetsfølelse på saltet vei og kjører med høyere hastighet enn det er grunnlag for. Med dagens gode vinterdekk, med eller uten pigger, vil stabilt føre gi det maksimale veigrepet. Forutsetningene er imidlertid godt, tradisjonelt vintervedlikehold fra Statens vegvesen.

NAF er ikke kategorisk i mot veisalting. I strøk av landet hvor temperaturen svinger rundt null grader, er salt kanskje det beste. Likeledes i kryss, i bratte bakker eller lignende steder hvor det erfaringsvis er vanskelige kjøreforhold. Det NAF kritiserer, er hensiktsløs og overdimensjonert salting i tørre innlandsstrøk, på flate landeveien og i boligstrøk.

①

veisalting resulterer i færre skadde/drepte, må vi akseptere veisalting som virkemiddel og arbeide for at Statens vegvesen forbedrer sine praksismetoder.

St.meld nr. 34 (1992-93)
Norsk Veg- og vegtrafikkplan (1994-97):

I planperioden vil Samferdselsdepartementet prioritere følgende mål:

- 5.0. Veg- og vegtransportpolitiske utfordringer
- 5.1. Framkommelighet
- 5.2. Miljø
- 5.3. Trafikksikkerhet

Med bakgrunn i den faktakunnskap som pr. i dag er tilgjengelig, må følgende spørsmål være relevant:

Kan veisalting slik den i dag praktiseres, være et egnet virkemiddel for å nå disse prioriterte målene ?

Vi oppfordrer lokalavdelingene til lokalt engasjement om veisaltingens konsekvenser for framkommelighet, sikkerhet og miljø. Dette problemområdet opptar mange, og "med- og motspillere" finnes i lokalsamfunnet.

Utfordre lokale myndigheter og andre organisasjoner, skap debatt og profiler NAF !

Til dette arbeidet vedlegges 10 stk. transparentkopier utarbeidet av Vegdirektoratet.

Lykke til !

NAF INFORMASJON OG SAMFUNNSKONTAKT

Karstein Farstad
Karstein Farstad

Vedlegg.

- ① Detaljer om undersøkelsen må framme hvis veisalting påstås å gi færre ulykker. Å kutte ut saltingen på en del av en ellers saltet vei vil sannsynligvis gi flere ulykker på denne delen. Overgang fra saltet til usaltet vei kan føre til flere ulykker.